

Date: 12-06-2020 Friday

તંત્રી સ્થાનેથી... કોરોનાએ પ્રદૂષણનો પાઠ માણાવ્યો

આજ, પછી એ કુદરતી હોય કે માનવસર્કિત, માનવજીને હેમેશા પાઠ ભાષાવતી જાય છે. યુધ એને શાંતિની કિમત સમજાવે છે અને કુદરતી હોનારત એને પ્રકૃતિનો મહિમા યાદ આપાવે છે. એ તો માનવજીની જીવિતની એટા કાંઈ શીખવા માગતી નથી, અન્યથાં કોરોના નામની આ આજીતે પણ જગત આખાને એક મહત્વાનો પાઠ ભાષાવ્યો છે: પ્રદૂષણનો પાઠ. પ્રતિષ્ઠિત સાયન્સ વેબસાઈટ સાયન્સએલર્ડ. કોરોના એક અંદરોલાં લેખક જેંકના બાઉલર લખે છે એમ, કોરોનાના આ સંકટના કારણે હજારો માનવ જિંદગી અને અથર્તનું નુકસાન થયું છે એનો ઈકાર ન રહી શકે, પણ આ કાળા નીચાંગ વાદળોની રૂપેટી કોર જેવી વાત એ છે કે નીજા ભાગની દુનિયા લોકડાઉન હેઠળ આવવાથી એશિયા, યુરોપ અને અમેરિકા સહિતના દેશોમાં હવાનું પ્રદૂષણ અન્યત્ત વધી ગયું છે. આર્થિક-ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ અને વાહનોના પૈંડ થબી જવાના લીધે રોજબરોજ હવામાં ફેંકત કાર્બન ડ્યોકેસાઈડ નામના એરર્નું પ્રમાણ ઘટ્યું છે અને હવા શાસ લેવા જેવી બની છે. આજકાલ તમારું ધ્યાન પંજાબના જલધરથી આવેલા એક સમાચાર તરફ ગયું જ હોય. હિમાવયની ગોદમાં ફક્ત ૨૦૦ કિલોમીટરના અંતરે રમ્યું હોવા છતાં અઠીના રહેવાચીઓ છેલ્લા નીસેક વર્ષથી હિમાવયની ધોળાધર રેન્જ જોઈ શકતા નહોના, પણ લોકડાઉનના કારણે હવા ચોખ્યી થતાં આજે લોકો પોતાના ધરની અગાધીએથી બરકીલી પહારીને નરી આંખે જોઈ શકે છે. આઈએફએસ અધિકારી સુશીંગં નંદાએ એક દ્વિવાર યુઝરીના આ મતલબીની દ્વિવાર અને ફોટોગ્રાફસ શેર કર્યા પછી બધાનું ધ્યાન અચાનક આ તરફ ગયું છે. વિચાર કરો, એક આપી પેઢી નીકળી ગઈ ત્યાં સુધી કોઈ આ પરવતમાણો જોઈ શકતું નહોંનું અને આજે લોકો સ્પષ્ટ દેખાતી આ પહારીના ફોટોગ્રાફસ શેર કરી રહ્યા છે. વાત ફક્ત આદલી જ નથી. નવી દિલ્હીસ્થિત એર-પોલ્યુશન નિષ્ણાત પાર્શ્વ બાસુ ચિત્રબેણા. કોમ સાથીની વાતચીતમાં કહે છે એમ, ગયા વર્ષના માર્ય મહિનામાં દિલ્હીમાં એર કોવિટી ઈન્ડ્રિક્સ ૪૦૦ ને વટાવી ગયેલો, એ જ ઈન્ડ્રિક્સ આ વર્ષે માચના અંતમાં ૨૮૦ જેટલો હતો અને એપ્રિલની શરદાતમાં તો ગયા વર્ષના ૨૫૦ ના આંકની સરખામણીએ એ ૧૦૦ ની પણ અંદર જોવા માયો છે. દિલ્હી તો ફક્ત એક ઉદાહરણ છે, અમદાવાદ અને મુંબઈ સહિત દેશના બધા જ મોટા શહેરોમાં હવાનું પ્રદૂષણ ઘટ્યું છે. મોટાભાગના શહેરોમાં આ ઈન્ડ્રિક્સ ગ્રીન નીકળી છે. અર્થાત, તમે મોકાળા મને શાસ લઈ શકો એટલી શુદ્ધ બની ચૂકી છે હવા. ગાંધીનગરસ્થિત ગુજરાત ડીજાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ઇન્સ્ટિયુટુના ડો. અભિવન્યાની તિવારી પણ યોગ્ય રીતે જ ધ્યાન દોરે છે કે, ફક્ત હવા જ નહીં, શહેરોમાંની નીકળાની નરીઓના પાણીનું સ્ટર ય સુધ્યાનું છે. ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ દાય થબાથી કારખાનાઓમાંની નીકળાની અને નનીઓઓએં ડલવાતો કચરો ય બંધ થયો છે એટલે પાણી ચોખ્યાનું શ્યામું જ હોય. દિલ્હીમાં યસુના નનીનાં નિર્મણ થયા એની જે તસવીરો સામે આવી છે એ વાતની ગયા છે.

મુંબઈના દરિયામાં અચાનક માછલીઓ દેખાવા માંની છે અને સાબરમતીનું પાણી પીવાલાયક બધ્યું છે. લોકો ય હરખેલાં થયા છે એટલે સોનીશયલ મિડીયામાં ગામેગમની આવી તસવીરો ફરતી થઈ છે. બીજી એક વાત તરફ બધાનું ધ્યાન હજુ નથી થયું એ વાત એ છું કુદરતી પરનો જે ધારણાટ અટકી ગયો છે એના લીધે ઈંગેની ઈસ્પ્રીચિયલ કોલેજના અર્થ સાયન્સ વિભાગના ભૂસ્તરશાસ્ત્ર સ્ટીફન ઇન્ડિક્સ કહે છે એમ ધરતીના પેટાળમાં ચાલતી ગતિવિધીઓને વધારે સ્પષ્ટ રીતે નિર્દેખાની કરવાનું શક્ય બન્યું છે. એક ટ્રક રસ્તા પર જોન હોય, એક કારખાનાનું ધમધમતું હોય કે એક દ્રેન દોડીની હોય તો એ બંધ થબાથી ફરક ન પડે, પણ હુનિયાબરમાં બધા જ વાહનો, દ્રેનો અને કારખાનાનો બંધ પડવાથી પૂછીની વેચાને જોખી હાથારો થયો છે. ધરતીને તમે માતા ગણે છો, પણ એ માતા આપણો રોજ કેટલો બોજ સહન કરતી હોય એનો ધોળાધર રેન્ઝ કરતી હોય એનો ધ્યાન હજુ નથી થયું એ વાત એ છું કુદરતી પરનો જે ધારણાટ અટકી ગયો છે એના લીધે ઈંગેની ઈસ્પ્રીચિયલ કોલેજના અર્થ સાયન્સ વિભાગના ભૂસ્તરશાસ્ત્ર સ્ટીફન ઇન્ડિક્સ કહે છે. એપ્રિલ એક વાત તરફ બધાનું ધ્યાન હજુ નથી થયું એ વાત એ છું કુદરતી પરનો જે ધારણાટ અટકી ગયો છે. અર્થાત, તમે મોકાળા મને શાસ લઈ શકો એટલી શુદ્ધ બની ચૂકી છે હવા. ગાંધીનગરસ્થિત ગુજરાત ડીજાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ઇન્સ્ટિયુટુના ડો. અભિવન્યાની તિવારી પણ યોગ્ય રીતે જ ધ્યાન દોરે છે કે, ફક્ત હવા જ નહીં, શહેરોમાંની નીકળાની નરીઓના પાણીનું સ્ટર ય સુધ્યાનું છે. ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ દાય થબાથી કારખાનાઓમાંની નીકળાની અને નનીઓઓએં ડલવાતો કચરો ય બંધ થયો છે એટલે પાણી ચોખ્યાનું શ્યામું જ હોય. દિલ્હીમાં યસુના નનીનાં નિર્મણ થયા એની જે તસવીરો સામે આવી છે એ વાતની ગયા છે.

આજનું પંચાંગ

વિકાસંત-૨૦૭૯, શાલ્વિષાન શક-૧૯૪૧, વીર સંવત-૨૪૪૮, ઈંલાંગ

સંવત-૨૪૪૮, તા. ૧૨/૦૬/૨૦૨૦, શુક્રવાર, જેઠ ૧૭

સૂર્યાંદ્ર-૧૦, સુર્યાંસ-૧૨, જેની નવકારસી-૭-૫૧,

આજની રાશા : કુંભ (ગ.સ.), નિકાશ: શતતાર

- શુભ ચોધુંયા -

૬-૦૪ થી ચલ-લાભ-અમૃત-૧૧-૦૮ સુધી, ૧૨-૪૭થી શુભ-૧૪-૨૮ સુધી, ૧૭-૪૮થી ચલ-૧૮-૩૦ સુધી, ૨૨-૦૮ થી શુભ-૨૨-૨૮ સુધી, ૨૪-૨૯ થી શુભ-૨૪-૩૦ સુધી

- શુભ હોરા-

૬-૦૪ થી ૮-૨૫ સુધી, ૧૦-૨૫થી ૧૧-૪૦ સુધી, ૧૩-૪૫થી ૧૩-૬૫ સુધી, ૧૮-૨૩થી ૧૮-૩૦ સુધી

આત્મનિર્ભરતા : દેશ માટે ગેમ-ચેન્જર પુરવાર થશે...!

આત્મનિર્ભરતા વિશેષ નેત્રિકો

કોરોના મહામારીના મહાસંકટને નાથવા અમલી લોકડાઉન અને અનુસૂચિત વિભાગીની વિશેષ નેત્રિકો

નરેન્દ્ર મોટીએ આપત્તિને કેન્દ્રીય ગૃહમંગળાયા વિશેષ નેત્રિકો

સાંગ્રામ વેચિયાની વિશેષ નેત્રિકો

મોટીએ આ સાથે ૩.૨૦ વાટી કોરોના મોટા રાહત પેકેજની જોઈએ નોંધું એ વિશેષ નેત્રિકો

નરેન્દ્ર મોટીએ આ સાથે ૩.૨૦ વાટી કોરોના મોટા રાહત પેકેજની જોઈએ નોંધું એ વિશેષ નેત્રિકો

નરેન્દ્ર મોટીએ આ સાથે ૩.૨૦ વાટી કોરોના મોટા રાહત પેકેજની જોઈએ નોંધું એ વિશેષ નેત્રિકો

નરેન્દ્ર મોટીએ આ સાથે ૩.૨૦ વાટી કોરોના મોટા રાહત પેકેજની જોઈએ નોંધું એ વિશેષ નેત્રિકો

